

**FABRICA VEN
LLET PER A
NADONS FALSA**

La policia espanyola, en una operació amb l'Europol, ha desmantellat a Girona una fàbrica que envasava llet per a nadons falsa. Tot i no tenir els nutrients necessaris, la llet, que s'enviava a la Xina, no era nociva.

**ACABAR AMB
ELS PLÀSTICS
D'UN SOL ÚS**

Catalunya en Comú - Podem ha instat el Parlament a prohibir a partir de l'1 de gener del 2020 la venda i la distribució de material de plàstic d'un sol ús, com plats i gots i també càpsules de cafè no reciclables.

BARCELONA

El trencaclosques de la Model: “Què enderroquem?”

El pla municipal per a l'espai de l'antiga presó elimina el pàrquing previst i equipaments com la residència per a gent gran i afegeix pisos socials

MARIA ORTEGA
BARCELONA

Les dues illes de cases que ocupa l'antiga presó Model de Barcelona són un pastís molt desitjat per als veïns de Barcelona. Tant per als que anhelan un gran espai verd que oxigeni l'Eixample –es preveuen més de 14.000 metres quadrats de verd– com per als que fa anys que esperen algun dels equipaments compromesos –els alumnes de l'Escola Eixample 1, per exemple, ja han començat aquest curs en mòduls– i els que volen poder visitar ja la part de l'edifici reconvertida en memorial. Tenint en compte que l'antiga presó també ha d'acollir habitatge social, cada centímetre de l'espai anirà discutit. De moment, ja s'han celebrat tres de les quatre sessions del procés participatiu sobre el projecte i comencen a apuntar-se els primers consensos. El dia clau, però, serà el 6 de maig, que és quan s'ha de posar sobre la taula l'encaix de totes les peces. I veure, llavors sí, com es reparteix el pastís.

“No és fàcil mantenir un edifici de tants metres quadrats –en té 36.362 de construïts– amb tot el que li estem demanant”, admetia aquesta setmana el director de model urbà de la ciutat, Ton Salvadó, en un debat al Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC). El que ja ha deixat clar l'equip municipal en les sessions participatives és que parteix del pla director que es va dibuixar el 2009 per a la Model, però que hi farà canvis per actualitzar-lo i per garantir que es compleixen els tempos, com ara adaptar els equipaments anunciats.

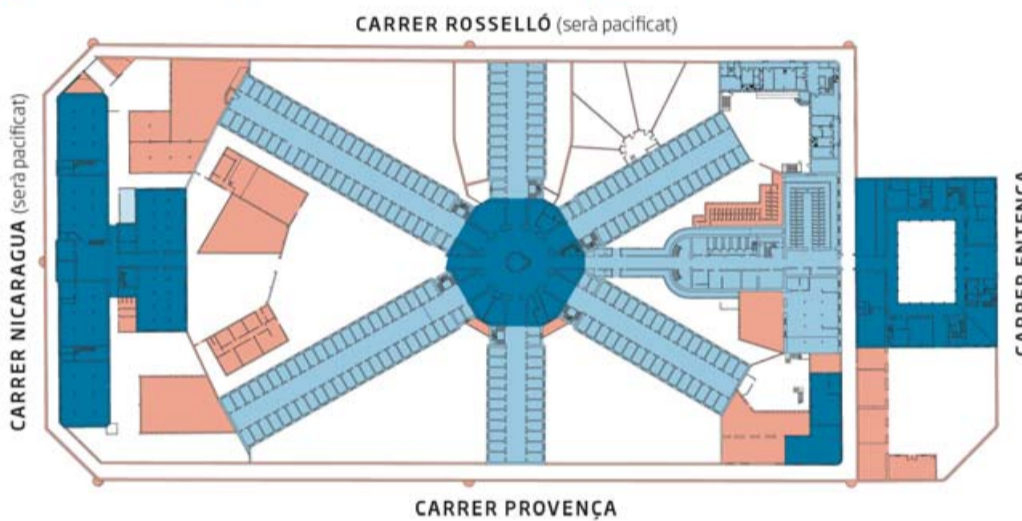
Pisos socials

No es preveuen, per exemple, les dues residències que havia d'impulsar la Generalitat, una per a gent gran –tampoc es farà el centre de dia– i una de pensada per a nens amb autisme, i tampoc es consideren necessàries les 200 places d'aparcament de rotació que s'havien de fer a les plantes subterrànies. “Estem intentant contenir l'ús del vehicle privat i les places d'aparcament previstes estan ara mateix en suspens”, admetia Salvadó. En canvi, es vol afegir habitatge dotacional –pisos pensats per a col·lectius concrets, com ara gent gran– i, com ja s'havia anunciat, canviar la qualificació de l'edifici que toca al carrer Nicaragua, on s'havien de fer oficines o un hotel, i construir pisos de lloguer social –entre 120 i 180–. Amb aquests can-

PLANS DE FUTUR PER A LA MODEL

Segons l'estudi de valoració patrimonial de les seves edificacions, s'ha definit un grau de conservabilitat i adaptabilitat de cada zona, que és el que ara s'està discutint

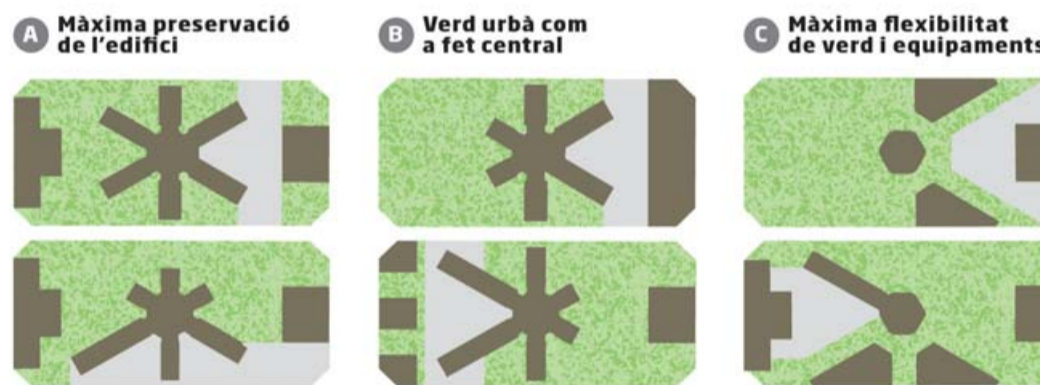
■ Alt (conservació) ■ Mitjà (enderrocament selectiu) ■ Baix (possible enderrocament)

Com s'ubicaria el parc al recinte

Hi ha tres estratègies plantejades per ubicar la zona verda, cadascuna amb dos esquemes diferents per presentar possibles ubicacions i relacions entre les peces que el formen

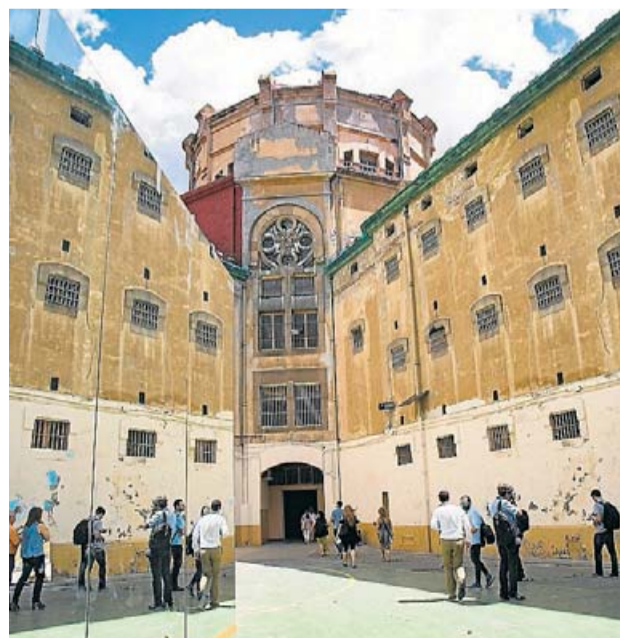
■ Edifici ■ Parc / zona verda

Font: Ajuntament de Barcelona / Gràfic: Eduard Forroll

vis, tots els equipaments seran d'iniciativa municipal.

“Quantes galeries volem enderrocar?” Aquesta era una de les preguntes que es feien en les diferents taules en què es va organitzar el primer taller participatiu, el que discutia la conservació dels edificis. Els participants, armats amb gomets i guiat per un estudi de conservació patrimonial, havien de decidir quines parts de l'antiga presó consideren que no es poden enderrocar i quines, en canvi, podrien passar per la piqueta. Entre els veïns assistents, com entre els arquitectes, n'hi havia dels que defensaven que no té sentit conservar el panòptic central si no es mantenen també les sis galeries que l'acompanyen i d'altres que creien que si no se n'enderroca alguna –o, fins i tot, totes– no es guanya prou espai. El consens: el mur perimetral ha de desaparèixer i el pa-

Un grup de persones visitant les instal·lacions de la presó Model. FRANCESC MELCION

nòptic s'ha de mantenir sí o sí, i també, com a mínim, la galeria número quatre, que és on hi ha la capella gitana pintada per Helios Gómez.

L'estudi de valoració patrimonial que l'Ajuntament va encarregar a Veclus i que va servir de punt de partida per al debat proposa tres nivells de conservació. Blinda del tot el panòptic, l'edifici dels Tallers –que és el que queda a tocar del carrer Nicaragua–, l'edifici d'accés des del carrer Entença i l'antic geriàtric. En canvi, atorga un valor de conservació mitjà a les sis galeries de cel·les, que apunta que haurien de disposar d'una proposta de conservació que, segons entenen els autors de l'estudi, no caldria que fos ni total, ni majoritària. La resta de construccions (bugaderia, gimnàs, teatre...) consideren que es poden demolir. El que més polèmica genera quan es posa sobre plànol és decidir quantes galeries s'han de conservar. Aquesta és, de fet, una de les claus de la transformació perquè condiciona tant la ubicació dels equipaments –alguns es podrien adaptar a les construccions– com la forma del nou parc.

Al debat sobre com es podrien repartir els metres de verd es va partir de la discussió de tres estratègies en funció de si es volia conservar més o menys intacte l'edifici. La distribució actual permetria encabir els me-

Debat

El punt més polèmic de la transformació és decidir què es fa amb les galeries de cel·les

Equipaments

Un institut-escola, una escola bressol, un casal de joves, un poliesportiu i un memorial

tres quadrats de verd compromesos, però deixaria el parc dividit en petits triangles. La conclusió del debat del procés participatiu és que cal, sobretot, un espai verd “unitari i continu”. Algunes de les propostes que es van analitzar retallaven galeries per guanyar parcs més amplis. Si es tallen els tres braços que donen al carrer Roselló, per exemple, s'aconsegueix una gran zona verda que, a més, conflueix amb les dues vies que està previst pacificar, Nicaragua i Roselló –aquesta opció contradiu, però, la voluntat de mantenir intacta la galeria 4–. També es planteja enderrocar les galeries curtes i mantenir la forma d'aspa de l'edifici. O no enderrocar-ne cap.

L'altre eix bàsic són els equipaments i els pisos que s'han de construir. Descartats els espais que hauria de finançar el Govern –l'Ajuntament es compromet a buscar-los espai quan tinguin pressupost–, la Model inclourà un institut escola –que es vol ubicar al lateral de Nicaragua–, una escola bressol, un espai d'ús esportiu, un casal de joves i l'espai memorial.